

**PROGRAM WYCHOWAWCZY
PUBLICZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ
NR 2
im. Orła Białego
w Wałbrzychu**

HASŁO PROGRAMOWE:

**„JESTEM MĄDRYM DZIECKIEM,
PRAWYM POLAKIEM
DOBRYM PRZYJACIELEM”**

Podstawą prawną Programu Wychowawczego są następujące aktualne dokumenty:

- ✓ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
- ✓ Ustawa o Systemie Oświaty
- ✓ Karta Nauczyciela
- ✓ Podstawa programowa – wychowanie przedszkolne oraz kształcenie ogólne w poszczególnych typach szkół
- ✓ Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- ✓ Konwencja o Prawach Dziecka ratyfikowana przez Polskę 30.04.1991

PODSTAWOWE ZASADY REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

1. Pierwotne i największe prawa wychowawcze w stosunku do swoich dzieci posiadają rodzice. Nauczyciele wspierają rodziców w dziedzinie wychowania, a tym samym nie ponoszą wyłącznej i całkowitej odpowiedzialności za efekty wychowania.

2. Wszyscy członkowie społeczności szkolnej znają Program Wychowawczy i są jego współtwórcami w kolejnych etapach realizacji.

3. Wszyscy pracownicy szkoły biorą udział w realizacji programu wychowawczego, wspomagając się wzajemnie w zwalczaniu problemów, podejmując współodpowiedzialność za efekty jego realizacji.

*„Wychowanie to nieustannie toczony dialog nauczyciela z uczniem
prowadzący ku horyzontowi dobra, prawdy i piękna”*

T. Gadacz

WSTĘP

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 realizuje cele zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz w Statucie Szkoły. Kształcenie ogólne tworzy fundament wykształcenia – szkoła łagodnie wprowadza uczniów w świat wiedzy dbając o ich harmonijny rozwój intelektualny, etyczny, emocjonalny, społeczny i fizyczny. Zadania wychowawcze tj. tworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju uczniów, rozwijanie poczucia odpowiedzialności, poszanowania dla polskiego dziedzictwa narodowego, kształcenie i wychowanie w duchu tolerancji, patriotyzmu, przekazywanie wiedzy o społeczeństwie, o problemach społecznych, sytuacji kraju, Europy, świata oraz o kulturze i środowisku naturalnym zyskały rangę zadań traktowanych ze szczególną uwagą. Szkolny zestaw programów nauczania, program wychowawczy szkoły oraz program profilaktyki tworzą spójną całość i uwzględniają wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej. Ich przygotowanie i realizacja są zadaniem zarówno całej szkoły, jak i każdego nauczyciela.

I. WARTOŚCI WYCHOWAWCZE USTANOWIONE W CELU ICH OSIĄGANIA

1. Szkoła uznaje za priorytetowe wartości i przyjmuje realizację ich poprzez następujące działania wychowawcze:

- uczenie się,
- samodoskonalenie ,
- samodzielność w podejmowaniu decyzji i zadań ,
- odpowiedzialność za swoje postępowanie,
- odpowiedzialność za wyniki swojej edukacji ,
- pracę,
- wartości moralne,
- tolerancję,
- poszanowanie dla drugiego człowieka,
- uwrażliwienie na dobro, prawdę i piękno,
- szacunek dla tradycji narodowych, symboli państwowych , w szczególności nawiązujących do symboliki orła białego.

2. Za cel wychowania szkolnego uznaje się kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich wałbrzyszanina, Polaka, Europejczyka przygotowanego do życia we współczesnym świecie .

3. Celem wychowania szkolnego jest kształtowanie człowieka ogólnie wykształconego i kulturalnego.

4. Celem wychowania szkolnego jest nauczanie uczniów bezpiecznych zachowań na terenie szkoły i poza nią .

5. Za pracę wychowawczą uznaje się zgodne współdziałanie uczniów, rodziców i nauczycieli, które prowadzi do osiągnięcia wytyczonych celów.

6. Działania wychowawcze podejmują wszyscy nauczyciele zatrudnieni w szkole, wspomagani przez innych pracowników placówki.

7. Wychowawcy klas w szczególności organizują i koordynują działania z oddziałem powierzonym ich opiece.

II. REALIZACJA CELÓW I ZADAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Realizacja zadań wychowawczych w szkole odbywa się poprzez realizację jasno określonych celów dla wszystkich członków społeczności szkolnej.
2. Zadania szkoły określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego i wychowania przedszkolnego realizują nauczyciele, współpracując przy realizacji zadań wspólnych.
3. Dla rozbudzania i rozwijania zainteresowań uczniów szkoła organizuje zajęcia pozalekcyjne, kółka zainteresowań, zajęcia sportowe, wycieczki, festyny, spotkania z przedstawicielami kultury, sztuki, sportu i różnych instytucji.
4. Szkoła buduje własne tradycje.
5. Poszczególne oddziały tworzą własne zwyczaje, biorą udział i przygotowują imprezy oraz apele dla całej szkoły.
6. Szkoła promuje działalność uczniowską, w tym działalność samorządu uczniowskiego wspierając jego inicjatywy.
7. Istotne dla życia szkoły wydarzenia podlegają dokumentowaniu.
8. Szkolne ocenianie stanowi część programu wychowawczego, głównie w odniesieniu do zasad ustalania oceny z zachowania.

Model wychowanka:

- zdobywa kluczowe kompetencje,
- zawsze przygotowany do zajęć,
- systematycznie odrabia zadania domowe,
- przynosi na zajęcia szkolne książki, zeszyt, przybory,
- czerpie radość z nauki i poznawania „nowego”,
- samodzielnie podejmuje decyzje,
- gotowy jest do wzięcia odpowiedzialności za swoją przyszłość,
- zaangażowany w życie społeczne,
- chętnie i godnie reprezentuje szkołę na zewnątrz,
- potrafi zachować się w miejscach publicznych,
- zna i stosuje podstawowe zasady poprawnego zachowania,
- przestrzega zasad współżycia w grupie, w środowisku (przyrodniczym, szkolnym, społecznym),
- przywiązany jest do tradycji i współczesności swojego regionu,
- świadomy swej przynależności narodowej (hymn, godło, barwy narodowe, legendy, pieśni patriotyczne nawiązujące do symboliki orła...),
- umie współdziałać w grupie,
- rozwija swoje talenty dla dobra innych,
- wrażliwy na piękno, zatroskany o ochronę przyrody,
- posiada podstawową wiedzę o środowisku naturalnym i rozumie konieczność jego ochrony (ekologia),
- rozumie problemy środowiska lokalnego,
- wrażliwy odbiorca sztuki,
- krytyczny odbiorca informacji podawanych w środkach masowego przekazu,

- szanuje godność własną i innych ludzi,
- nie stosuje przemocy fizycznej, psychicznej i słownej,
- szanuje swoje i cudze zdrowie(nie pali papierosów, nie pije alkoholu nie zażywa używek), „przestrzega zasad higieny”,
- tolerancyjny i wrażliwy na drugiego człowieka,
- przestrzega podstawowych zasad moralnych,
- potrafi krytycznie, logicznie i twórczo myśleć,
- umie praktycznie wykorzystać zdobytą wiedzę,
- śmiało wyraża swoje poglądy,
- potrafi zaprezentować własny punkt widzenia, ale także liczy się z poglądami innych ludzi,
- zna własne i cudze prawa, szanuje je,
- szanuje sprzęt szkolny, swoją i cudzą własność,
- umie racjonalnie wykorzystać swój czas wolny,
- dba o własną sprawność fizyczną,
- radosny,
- przedsiębiorczy,
- samodzielny,
- asertywny,
- kulturalny,
- punktualny,
- obowiązkowy,
- sumienny,
- opiekuńczy,
- uczciwy,
- prawdomówny,

- skromny,
- schludny.

Model absolwenta:

- osiąga zadowalające wyniki w nauce,
- umie zastosować zdobytą wiedzę w praktyce,
- widoczne zainteresowanie nauką, poszerzanie zainteresowań,
- potrafi i korzysta z różnych źródeł informacji (słowniki, zbiory biblioteczne ...),
- jest komunikatywny, tolerancyjny,
- cechuje go wysoka kultura,
- wykazuje się znajomością języków obcych,
- wykazuje znajomość obsługi komputera,
- cechuje go poczucie humoru,
- jest uczciwy, sprawiedliwy, wrażliwy,
- jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, środowiska,
- patriotą o wysokim stopniu poczucia przynależności narodowej,
- czuje się pełnoprawnym obywatelem Europy,
- przestrzega zasad moralnych,
- zaangażowany w pracę,
- odczuwa potrzebę obcowania ze sztuką (szeroko pojmowaną),
- dba o swoje zdrowie,
- cechuje go poczucie bezpieczeństwa, odpowiedzialności,
- jest samodzielny,
- posiada zdolności organizacyjne,
- występuje u niego zdrowy krytycyzm wobec siebie i otoczenia,
- potrafi logicznie myśleć,
- jest zdyscyplinowany,

- jest asertywny, odporny na stres, posiada umiejętność negocjacji, opanowania agresji swojej i innych.

Szkoła jako społeczność

Cel ogólny (wychowawczy)	Cele szczegółowe	Zadania szkoły i nauczycieli
Uczeń rozumie prawo wewnątrzszkolne.	Uczeń rozumie, że w każdej społeczności obowiązują pewne formy zachowań, określone przepisami prawa.	Uświadomienie istoty prawa szkolnego.
	Uczeń zna swoje prawa i obowiązki wynikające ze Statutu Szkoły.	Zapoznanie z zapisami Statutu Szkoły i Regulaminami Szkoły.
	Uczeń przestrzega Regulaminu Szkoły.	
	Uczeń czuje się odpowiedzialny za osiągnięte przez siebie wyniki swojej pracy.	Wdrażanie regulaminu oceniania z zachowania i zajęć edukacyjnych.
	Uczeń rozumie, na czym polega mierzenie wartości jego pracy zobiektywowanymi narzędziami i metodami.	
Uczeń umiejętnie współdziała w zespole.	Ma poczucie przynależności do klasy.	Zintegrowanie zespołów klasowych.
	Uczeń czuje się odpowiedzialny za efekty pracy swojego zespołu.	
	Uczeń jest akceptowany przez rówieśników.	
	Uczeń potrafi pracować w grupie, podejmować decyzje grupowe, negocjować.	Kształcenie umiejętności współpracy w grupie.
	Potrafi dokonać samooceny.	
	Uczeń potrafi ocenić działanie grupy i indywidualnej osoby.	
	Uczeń potrafi pełnić role w grupie.	

Uczeń jest samorządny i twórczy.	Uczeń w pełni wykorzystuje swoje predyspozycje w zakresie współpracy w zespole.	Stworzenie coraz lepszych warunków do prawidłowego funkcjonowania zespołów i organizacji uczniowskich (SU, kół zainteresowań).
	Uczeń potrafi w sposób odpowiedzialny podejmować decyzje.	
	Uczeń jest współorganizatorem życia szkolnego.	Wyzwalanie i wspieranie inicjatywy uczniów w zakresie życia szkolnego: dyskoteki, zabawy, imprezy rekreacyjno – sportowe, konkursy, działanie na rzecz szkoły i środowiska, akcje charytatywne i inne.
	Uczeń potrafi stawiać przed sobą i innymi realne cele, i zadania.	

Tradycje i obyczaje szkoły

Cel ogólny (wychowawczy)	Cele szczegółowe	Zadania szkoły i nauczycieli
Uczeń współtworzy tradycje szkoły.	Potrafi udokumentować ważne wydarzenia z życia klasy i szkoły.	Stwarzanie warunków do poznania historii szkoły.
	Zachowuje odpowiednią postawę, odnosi się z szacunkiem dla tradycji, historii i symboli szkolnych.	Zapoznanie uczniów z symboliką imienia szkoły, celowością i wagą wyboru takiego patrona.
	Aktywnie uczestniczy w uroczystościach rocznicowych szkolnych i środowiskowych.	Propagowanie i kultywowanie tradycji szkoły.
Zna ceremoniał szkoły.	Zna uroczystości obchodzone w szkole	Zapoznanie uczniów z istotą ceremoniału uroczystości szkolnych.

Godnie zachowuje się w miejscach pamięci narodowej.	Godnie zachowuje się na cmentarzu i w innych miejscach pamięci.	Kształtowanie szacunku do miejsc pamięci narodowej.
---	---	---

Zdrowy styl życia

Cel ogólny (wychowawczy)	Cele szczegółowe	Zadania szkoły i nauczycieli
Uczeń prowadzi i propaguje zdrowy styl życia.	Uczeń potrafi zadbać o bezpieczeństwo swoje i kolegów.	Stwarzanie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu.
	Uczeń zna problemy i potrzeby kolegów niepełnosprawnych, osób starszych i chorych.	
	Uczeń wykorzystuje sprzęt sportowy i szkolny zgodnie z obowiązującymi normami zasadami BHP.	
	Uczeń potrafi zadbać o estetyczny wygląd klasy, szkoły, podwórka, swojego pokoju.	
	Rozumie szkodliwość hałasu i potrafi go eliminować ze swojego otoczenia.	
	Uczeń zadba o higienę osobistą.	
	Uczeń jest świadomy swojego rozwoju.	Rozbudzanie zainteresowań dzieci własnym zdrowiem (fizycznym i psychicznym) Kształcenie umiejętności radzenia sobie ze stresem w sytuacjach nietypowych, np.
	Uczeń potrafi zadbać o własne zdrowie psychiczne i fizyczne.	
	Uczeń radzi sobie ze stresem.	

Uczeń rozróżnia czynniki mające negatywny wpływ na jego rozwój.	egzamin szóstoklasisty, testy kompetencji.
Uczeń rozumie, na czym polega kultura i bezpieczeństwo korzystania z Internetu.	
Uczeń umie korzystać z mediów tak, aby nie szkodzić swojemu zdrowiu.	
Uczeń zna negatywny wpływ narkotyków i innych używek na jego zdrowie.	Zapoznanie z zagrożeniami cywilizacyjnymi w postaci nałogów (narkotyki, alkohol, papierosy, przemoc i agresja).
Uczeń ma świadomość czyhających niebezpieczeństw i potrafi ich unikać i się przed nimi bronić.	
Uczeń ma świadomość zagrożeń wynikających z agresywnych zachowań.	
Uczeń dba o warunki życia swoich zwierząt.	Ukazywanie zależności między zdrowiem człowieka a stanem środowiska.
Uczeń dostrzega konieczność ochrony swojego środowiska.	
Uczeń widzi potrzebę oszczędzania wody i energii.	
Uczeń widzi potrzebę segregacji śmieci i oczyszczania ścieków.	
Uczeń jest świadomy, że wpływa na środowisko przyrodnicze.	
Uczeń zna negatywne aspekty integracji człowieka w środowisko.	

Zachowanie i obcowanie z ludźmi

Cel ogólny (wychowawczy)	Cele szczegółowe	Zadania szkoły i nauczycieli
Uczeń przestrzega zasad kultury w obcowaniu z ludźmi.	Uczeń posługuje się ładną, poprawną polszczyzną.	Rozwijanie umiejętności komunikowania się.
	Uczeń używa zwrotów grzecznościowych.	
	Uczeń neguje wulgaryzm u innych.	
	Uczeń potrafi efektywnie komunikować się w różnych sytuacjach.	
	Uczeń potrafi korzystać z środków masowej komunikacji.	
	Uczeń potrafi zachować się w klasie, szkole i innych miejscach publicznych.	Uczenie zasad zachowania w miejscach i instytucjach publicznych.
	Uczeń nie przeszkadza innym w pracy i w zabawie.	
	Uczeń angażuje się w pomoc słabszym i potrzebującym.	Kształtowanie postaw życzliwości, szacunku, akceptacji, tolerancji i uznania.
	Uczeń otacza szczególną opieką pięcio i sześciolatków w szkole.	
	Uczeń jest wrażliwy na krzywdę i cierpienie innych.	
	Uczeń szanuje osoby starsze i rówieśników.	
	Uczeń szanuje mienie społeczne.	
	Uczeń potrafi być tolerancyjny.	
	Uczeń wie, co jest dobre, a co złe.	

	Uczeń jest uczciwy, prawdomówny, koleżeński, neguje złe zachowania, nałogi i agresję.	Rozwijanie poczucia własnej wartości.
	Uczeń akceptuje siebie, radzi sobie z własnymi emocjami, szuka rozwiązań sytuacji problemowych.	
	Uczeń potrafi budować osobisty obraz siebie.	
	Uczeń wie, komu może zaufać, gdzie szukać pomocy.	
	Uczeń posiada umiejętność odmawiania, stosując techniki asertywne.	Kształcenie umiejętności odróżniania zachowań agresywnych od uległych i asertywnych.
	Odróżnia zachowania agresywne, uległe, asertywne.	

Szkoła elementem „Małej Ojczyzny”

Cel ogólny (wychowawczy)	Cele szczegółowe	Zadania szkoły i nauczycieli
Uczeń jest dziedzicem i propagatorem dorobku regionu.	Uczeń podaje pełny i dokładny adres swojego miejsca zamieszkania, określa położenie swojej miejscowości (gmina, powiat, województwo).	Wdrażanie do poznawania położenia i nazwy miejscowości.
	Uczeń wyjaśnia pochodzenie nazwy swojej miejscowości.	

Uczeń wyróżnia naturalne elementy krajobrazu.	Ukazywanie piękna przyrody i architektury Wałbrzycha.
Uczeń zna i wyróżnia obiekty objęte ochroną.	
Uczeń potrafi zaprezentować walory historyczne i geograficzne swojego regionu.	
Uczeń bierze udział w wycieczkach krajoznawczych po swojej okolicy.	
Uczeń zna tradycje i zwyczaje kultywowane w domu rodzinnym i miejscowości, w której mieszka. Rozumie potrzebę kultywowania tradycji.	Rozwijanie postaw szacunku, wobec tradycji lokalnych. Budzenie dumy z dokonań przodków.
Uczeń zna sylwetki osób zasłużonych dla środowiska lokalnego i regionu.	
Uczeń uczestniczy w kultywowaniu tradycji swojej miejscowości.	
Uczeń odwiedza miejsca pamięci narodowej i o nie dba.	
Uczeń reprezentuje szkołę w konkursach wiedzy o Wałbrzychu i regionie.	

<p>Uczeń zna aktualne problemy i perspektywy rozwoju swojego regionu.</p>	<p>Uczeń zna przedstawicieli władz lokalnych, problemy i perspektywy. Potrafi z nimi dyskutować o problemach swojego środowiska.</p>	<p>Kształtowanie umiejętności dostrzegania zmian zachodzących w regionie.</p>
	<p>Uczeń potrafi korzystać z oferty istniejących w jego najbliższym otoczeniu instytucji.</p>	
	<p>Uczeń zna nowe obiekty ułatwiające życie mieszkańcom.</p>	
	<p>Uczeń ma świadomość wpływu swojej aktywności na rozwój „Małej Ojczyzny”.</p>	
	<p>Uczeń identyfikuje się ze społecznością lokalną.</p>	
	<p>Uczeń ma świadomość zagrożeń w swoim miejscu zamieszkania.</p>	

III. OGÓLNE CELE WYCHOWANIA.

1. Tworzenie kultury pozytywnych wzorów.
2. Pomoc rodzinie w wychowaniu.
3. Podniesienie autorytetu rodziny.
4. Współpraca szkoły z rodzicami.
5. Rozwój zainteresowań uczniów przez organizację zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych.
6. Współpraca ze stowarzyszeniami wychowawczymi oraz organizacjami młodzieżowymi i religijnymi.
7. Rozwój działalności sportowej, rekreacyjnej i turystycznej.
8. Ochrona przed negatywnym wpływem mediów i sekt.
9. Przeciwdziałanie narkomanii i alkoholizmowi.
10. Przeciwdziałanie agresji wśród uczniów w szkole i poza nią.
11. Przeciwdziałanie przestępczości nieletnich.
12. Prowadzenie bieżącej oceny zagrożeń.
13. Zachowanie bezpieczeństwa w szkole, poza szkołą oraz w drodze do szkoły i ze szkoły.
14. Wspieranie rozwoju postawy patriotycznej ucznia.
15. Rozbudzanie i rozwijanie wrażliwości patriotycznej.

Formy realizacji :

- twórczość plastyczna, muzyczna, techniczna, artystyczna dzieci,
- wycieczki turystyczno — krajoznawcze i tematyczne,
- dyskusje, pogadanki,
- spotkania, prelekcje, wykłady,
- konkursy,
- zawody sportowe (współzawodnictwo),
- modelowanie postaw.

Efekty działań:

UCZEŃ:

- poważa polskie symbole narodowe,
- szanuje język ojczysty i dba o jego czystość,
- wyrabia w sobie wrażliwość na piękno przyrody, urok rodzinnych krajobrazów,
- uczestniczy w obchodach świąt narodowych rozumiejąc ich idee,
- potrafi docenić dorobek dziedzictwa narodowego,
- toleruje odmienne poglądy i zachowania,
- reprezentuje świadomą postawę akceptacji przedstawicieli mniejszości narodowych,
- przeciwstawia się przejawom postaw rasistowskich,
- twórczo uczestniczy lub współuczestniczy w przedsięwzięciach klasowych, szkolnych, ogólnopolskich o charakterze społeczno — kulturowym,
- przeciwdziała przejawom agresji w szkole i poza nią,
- ma poczucie tożsamości kulturowej,
- potrafi:
 - wyszukać informacje,
 - prezentować zgromadzone materiały,
 - tworzyć: albumy, portfolio, teczkę tematyczną,
 - ilustrować, redagować materiały dot. zagadnień historyczno – patriotycznych,

Sposoby ewaluacji :

- albumy,
- teczki tematyczne,
- artykuły w gazetkach szkolnych,
- wystawy gazetki klasowe (mat. propagandowe, wizualne),
- materiały kronikarskie,
- sprawozdania,
- prezentacje multimedialne,

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	TERMIN	ODPOWIEDZIALNI
Symbolika narodowa: - hymn państwowy, - flaga — Dzień Flagi, - godło, - pieśni patriotyczne,	- wewnątrzszkolny konkurs międzyklasowy na najlepsze wykonanie hymnu, - wewnątrzszkolny konkurs — plastyczny, literacki, - wewnątrzszkolny konkurs międzyklasowy - pieśni patriotyczne, - międzyszkolny konkurs Dnia Flagi, - wystawa szkolna.	V/VI X lub V	wychowawcy, n-1 muzyki, n-1 historii, Sam. Ucz. -opiekun
Symbolika miasta Wałbrzycha: - hejnał Wałbrzycha, - herb Wałbrzycha, - flaga Wałbrzycha, Symbolika Szkoły: - pieśń szkoły, -imię szkoły, - sztandar szkoły,	- lekcje, - pogadanki, -konkurs szkolny na logo, na sztandarze,	I /II semestr	wychowawcy, n-1 historii, n-1 muzyki , n-1 plastyki,
Uroczyste obchody świąt i rocznic narodowych - państwowych i kościelnych, DEN, Dzień Papieski, 1 Listopada, 11 Listopada, Jasełka, Wielkanoc, 3 Maja.	- uroczyste apele, - gazetki ścienne, - materiały w gazetce szkolnej i szkolnym biuletynie, - wystrój szkoły — dekoracje w klasach i na korytarzu szkolnym.	zgodnie z kalendarzem imprez, w trakcie roku szkolnego,	wych. n-le religii, Samorząd Uczniowski,
Historia naszego kraju — „Przez stulecia”.	- „ruchoma” galeria — wystawowa, - konkurs wewnątrzszkolny — „ABC historii”, - współpraca ze Strażą Graniczną— prelekcje nt. „Historia ochrony granicy państwowej” (zgodnie z ofertą Placówki Straży Granicznej w Golińsku).	w trakcie roku szkol.- II sem. V/VI zgodnie z ofertą ,	n-1 historii, wychowawcy,

Miejsca upamiętniające losy narodu: - miejsca pamięci narodowej, - miejsca martyrologii narodu polskiego.	- wycieczki — Pomnik Ułanów, Gross Rosen, - projekcja filmu edukacyjnego o obozie zagłady, - prelekcja, spotkania z pracownikami muzeum.	w trakcie roku szkol. zgodnie z ofertą ,	wychowawcy klas, n-l historii,
„Wielcy Polacy” – kanon postaci.	- wystawy – gazetki w klasach i na korytarzu, - wieczornica,	w trakcie roku szkolnego,	wychowawcy klas,
Wałbrzych - nasza „mała ojczyzna” .	- wycieczki do Muzeum Regionalnego, - zabytki Śródmieścia, - legendy naszego regionu, - przygotowanie prezentacji multimedialnej — „Wałbrzych na starych widokówkach”.	w trakcie roku szkolnego ,	wychowawcy klas n-le j. polskiego, n-le informatyki,
„Spotkania z ludźmi” - kultury, - sztuki, - kombatantami, - repatriantami.	- spotkania, rozmowy, wywiady, - materiały w gazetce szkolnej, - dokumentacja spotkań — kronika, fotografie.	w trakcie roku szkolnego,	n-l historii, wychowawcy, zespół redakcyjny,
Dbłość o piękno i kulturę języka polskiego.	- wewnątrzszkolny konkurs języka polskiego dla klas IV — VI, - konkurs ortograficzny.	V/VI	n-l j. polskiego,
„Piękna nasza Polska cała” — wycieczki po najbliższej okolicy, regionie i Polsce.	- wycieczki górskie - urok i piękno ziemi wałbrzyskiej, - miejsca bogate w historię regionu — Szczawno Zdrój, Zagórze Śl. - miasta z przeszłością — np. Kraków, Wrocław, Poznań.	w trakcie roku szkolnego ,	wychowawcy klas,

<p>Szacunek i tolerancja dla odrębności etnicznych — wielonarodowość okręgu wałbrzyskiego .</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wycieczka na cmentarz grecki przy ul. Moniuszki, - wywiady z seniorami rodzin, - Kultura Romów — prezentacje. 	<p>w trakcie roku szkolnego</p>	<p>Wychowawcy klas,</p>
<p>Odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych, bezpieczeństwo w szkole i poza nią, - uświadamianie zagrożeń związanych z agresywnym zachowaniem i konsekwencji tych zagrożeń.</p>	<p>Filmy edukacyjne, pogadanki, apele wychowawcze, prelekcje, dyskusje, spotkania z policją i psychologiem policyjnym, spotkania z pedagogiem, strażą miejską.</p>	<p>w trakcie roku szkolnego,</p>	<p>wszyscy nauczyciele, pedagog, pracownicy szkoły.</p>

IV. ZAKRES DZIAŁALNOŚCI WYCHOWAWCZEJ

1. Tradycja, obrzędowość i symbolika.
2. Praca społeczna.
3. Życie kulturalne.
4. Zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne.
5. Wychowanie zdrowotne, bezpieczeństwo..
6. Współpraca ze środowiskiem.
7. Współpraca z rodzicami.
8. Działalność sportowa, rekreacyjna i turystyczna.
9. Działalność opiekuńcza.

V. METODY I SPOSOBY REALIZACJI DZIAŁÓW WYCHOWAWCZYCH

V.1. Tradycje, obrzędowość i symbolika.

1. Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego.
2. Uroczyste zakończenie roku szkolnego:
 - a) uroczyste pożegnanie absolwentów,
 - b) nadanie tytułu „Prymusa roku szkolnego”.
3. Uroczyste przyjęcie uczniów do klas pierwszych- ślubowanie.
4. Uroczystości związane z pasowaniem na czytelnika.
5. Inauguracja roku sportowego w szkole — działalność SKS.
6. Współzawodnictwo międzyklasowe, konkurs o miano najlepszej klasy wśród klas IV-VI.
7. Uroczystości szkolne wg ustalonego harmonogramu, terminarza, tematyki:
 - a) uroczystości o charakterze religijnym,
 - b) uroczystości o charakterze patriotycznym,

- c) inne uroczystości szkolne.
- 8. Spotkania i apele szkolne.
- 9. Opracowanie planu pracy wychowawczej klasy uwzględniając Program Wychowawczy PSP 2.
- 10. Podkreślenie wagi symboli narodowych - godła, barw i hymnu, patriotyzmu, tradycji narodowych, symboli szkolnych- pieśni szkoły, patrona szkoły ,sztandaru szkoły - podczas zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych i imprez.
- 11 .Działalność samorządu uczniowskiego.
- 12. Prezentacja historii i tradycji szkoły, oraz miasta i gminy.

V.2. Działania na rzecz placówki.

- 1. Udział w akcji sprzątanania świata.
- 2. Prace porządkowe w ogrodzie szkolnym i na boisku.
- 3. Wiosenne porządki w szkole i wokół szkoły.
- 4. Udział w innych akcjach i pracach społecznych na rzecz szkoły, miasta i gminy.
- 5. Realizacja ścieżek prozdrowotnych i promujących zdrowie.

V.3. Współpraca ze środowiskiem.

- 1. Spotkania uczniów z przedstawicielami miasta i gminy.
- 2. Sejmiki uczniowskie o tematyce środowiskowej.
- 3. Lekcje i spotkania z przedstawicielami Policji i Straży Miejskiej.
- 4. Klasowe i przedmiotowe wycieczki w celu poznania najbliższego środowiska (edukacja ekologiczna i regionalna).
- 5. Współpraca z Radą Rodziców.
- 6. Mobilizacja środowiska do działań na rzecz szkoły.
- 7. Współpraca z Wojewódzkim Ośrodkiem Kultury, Biblioteką „Pod Atlantami”, biblioteką dzielnicową, Muzeum Okręgowym.
- 8. Współpraca ze szkołami podstawowymi Białego Kamienia.
- 9. Uczestnictwo w akcjach, imprezach środowiskowych o charakterze

charytatywnym, integrującym, rocznicowym).

10. Organizowanie festynów środowiskowych – Dzień Dziecka, Pożegnanie Lata.

V.4. Współpraca z rodzicami.

1. Zebrania klasowe (uczniowie, rodzice — wychowawca).
2. Pedagogizacja rodziców.
3. Prace użyteczne na rzecz szkoły.
4. Spotkania dyrekcji szkoły z prezydium Rady Rodziców.
5. Udział nauczycieli przedmiotów w zebraniach klasowych.
6. Lekcje pokazowe dla rodziców organizowane przez wychowawców.
7. Organizacja zabaw karnawałowych i klasowych wycieczek uczniów.
8. Włączanie rodziców do organizacji i udziału w imprezach klasowych o charakterze rekreacyjnym i sportowym, oraz w imprezach środowiskowych: festyny, comiesięczne wydawanie gazetki „Ekspresik Dwójeczki” dla rodziców.

V.5. Działalność sportowa, rekreacyjna i turystyczna.

1. Działania sportowe SKS.
2. Wycieczki klasowe wg terminarza wycieczek.
3. Święto Sportu Szkolnego- rywalizacja sportowa klas.
4. Organizacja masowych imprez sportowo-rekreacyjnych.
5. Udostępnianie uczniom obiektów sportowych szkoły w dni wolne od nauki.
6. Prezentacja działalności i osiągnięć Szkolnego Klubu Sportowego.
7. Organizacja kursu nauki pływania dla dzieci.
8. Prezentacje działalności i osiągnięć Uczniowskiego Klubu „Dwójeczka”.

V.6. Życie kulturalne.

1. Układanie corocznego terminarza imprez kulturalno- rozrywkowych.
2. Organizacja konkursów wewnętrznych.
3. Spotkania z wybitnymi sportowcami, ludźmi zasłużonymi dla regionu,

kombatantami —prelekcje zaproszonych gości.

4. Szkolne zabawy karnawałowe dla uczniów.
5. Powitanie wiosny wewnątrzszkolna impreza artystyczna (bal przebierańców).
6. Zabawy i spotkania klasowe.
7. Rewia talentów uczniowskich.
8. Wycieczki klasowe.
9. Systematyczne wyjścia uczniów do kina, teatru, filharmonii itp.
10. Organizacja wystaw plastycznych i występów muzycznych uczniów.
11. Wystawy i wernisaże.

V.7. Zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne.

1. Rozszerzenie działalności kół zainteresowań.
2. Prezentacja działalności i osiągnięć szkolnych kół zainteresowań.
3. Rozwijanie działalności szkolnych organizacji uczniowskich.
4. Organizowanie przez SU oraz inne organizacje uczniowskie imprezy o zasięgu ogólnoszkolnym.
5. Wydawanie gazetki szkolnej

V.8. Wychowanie zdrowotne, bezpieczeństwo.

1. Kształtowanie nawyków i przyzwyczajeń higieniczno-zdrowotnych :
 - higiena osobista
 - higiena otoczenia
 - higiena żywienia
 - higiena pracy i nauki
 - higiena psychiczna i walka z nałogami,
2. Wdrażanie uczniów do aktywnego działania na rzecz zdrowia własnego.
3. Wdrażanie uczniów do właściwych i pożądanых zachowań, reakcji na agresywne zachowania i zagrożenia z nich wynikające.

4. Organizacja zawodów sportowych o zasięgu szkolnym i międzyszkolnym.
5. Reprezentowanie szkoły w zawodach sportowych na szczeblu rejonu, powiatu i województwa.
6. Klasowe wycieczki piesze o charakterze rekreacyjnym i krajoznawczym.

V.9 Działalność opiekuńcza.

1. Współpraca z placówkami świadczącymi specjalistyczną pomoc dzieciom.
2. Działalność opiekuńczo- wychowawcza świetlicy szkolnej.
3. Organizacja żywienia w stołówkach szkolnych- współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz z firmą TOYOTA.
4. Świetlica socjoterapeutyczna.
5. Ubezpieczenie uczniów .

NAUCZYCIEL w naszej szkole.

1. Uczy poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną.
2. Uczy odnoszenia do praktyki zdobytej wiedzy oraz tworzenia potrzebnych doświadczeń i nawyków.
3. Uczy rozwiązywania problemów w sposób twórczy.
4. Troszczy się o harmonijny rozwój ucznia.
5. Wprowadza go w świat wiedzy.
6. Stwarza sytuacje, w których uczeń rozwija wszystkie sfery swojej osobowości.
7. Rozwija zdolności myślenia analitycznego i syntetycznego.
8. Rozwija zdolności dostrzegania różnego rodzaju związków i zależności przyczynowo- skutkowych, funkcjonalnych, czasowych i przestrzennych itp.
9. Uczy traktowania wiadomości przedmiotowych, stanowiących wartość poznawczą samą w sobie, w sposób integralny, prowadzący do lepszego

rozumienia świata, pozytywnie motywuje uczniów do nauki i pracy nad sobą.

10. Dąży do tego, aby być autorytetem, doradcą i przewodnikiem, bezwarunkowo akceptuje ucznia jako osobę, natomiast warunkowo jego postępowanie.

WYCHOWAWCA w naszej szkole.

1. Wspiera uczniów w poszukiwaniu dalszej drogi ich rozwoju.
2. Integruje zespół klasowy.
3. Inspiruje i wzmacnia współpracę z rodzicami, pomaga odkrywać godność Człowieka.
4. Wspiera rodziców w procesie wychowania.
5. Wdraża do samodzielności i odpowiedzialności.
6. Przygotowuje do aktywnego udziału w życiu społecznym.
7. Zapewnia uczniom poznawanie zasad rozwoju osobowego i życia Społecznego.
8. Zapewnia uczniom poznawanie dziedzictwa kultury narodowej.
9. Pomaga w podejmowaniu decyzji dotyczącej kierunku dalszej edukacji.
10. Podejmuje problemy, zagadnienia zgodne z tym, co przeżywają uczniowie jako klasa lub jako osoby dojrzewające .
- 11 .Mediuje w sytuacjach trudnych pomiędzy uczniami, lub uczniami a nauczycielami.

RODZIC w naszej szkole.

1. Powinien dbać o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów, proponować pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i w mieście.
2. Ma prawo do poznania zadań i zamierzeń dydaktyczno- wychowawczych w danej klasie i szkole.
3. Rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą w sprawach wychowania, i kształcenia dzieci.

SAMORZĄD UCZNIOWSKI w naszej szkole.

1. Jest animatorem, inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego i intelektualnego na terenie szkoły.
2. Reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec Dyrekcji i Grona Pedagogicznego.
3. Inicjuje działania dotyczące uczniów.
4. Propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji.
5. Angażuje uczniów do wykonywania niezbędnych prac na rzecz klasy i szkoły.
6. Wyraża za pośrednictwem opiekuna SU opinię dotyczącą problemów społeczności uczniowskiej.

Praca wychowawców (zespołów):

1. grupa wsparcia,
2. wspólne formy pracy profilaktycznej pod kątem realizacji planu wychowawczego,
3. wymiana informacji i doświadczeń wychowawczych,
4. współpraca w zakresie wykorzystania metod wzmocnień pozytywnych i sankcji karnych wobec uczniów,
5. wychowawcy aktywnie współpracują z rodzicami uczniów,
6. każdy nauczyciel jest jednocześnie wychowawcą i realizuje program wychowawczy szkoły,
7. każdy nauczyciel i wychowawca sam przestrzega zasad, których przestrzegania wymaga od swoich uczniów.

Formy pracy wychowawców .

1. Rozpoznawanie warunków życia i nauki oraz spędzania wolnego czasu przez uczniów:
 - indywidualne rozmowy z uczniami,
 - spotkania i rozmowy z rodzicami,
 - wywiady środowiskowe,

- stała współpraca z komendą policji,
 - rozmowy z kuratorem sądowy.
2. Indywidualne traktowanie każdego wychowanka.
 3. Opieka nad dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych (w tym pomoc materialna).
 4. Opieka nad dziećmi wymagającymi indywidualnego traktowania ze względu na deficyty rozwojowe.
 5. Opieka nad uczniami zdolnymi.
 6. Czuwanie nad prawidłowym biologicznym i psychologicznym rozwojem wychowanków.
 7. Budowanie zintegrowanego zespołu klasowego.
 8. Rozwijanie demokratycznych form współdziałania uczniów (np. działalność samorządu uczniowskiego).
 9. Pielęgnowanie pożądanых cech i postaw poprzez umiejętne ich nagradzanie.
 10. Aranżowanie sytuacji wychowawczych, przygotowujących uczniów do podejmowania odpowiedzialnych decyzji, zarówno indywidualnych jak i zespołowych.
 11. Niekonwencjonalne „ aktywizujące metody pracy stosowane na lekcjach wychowawczych,
 12. Prezentowanie wysokich wartości etycznych.
 13. Projektowanie sytuacji pozwalających uczniowi doświadczać radości z czynienia dobra.
 14. Stosowanie ankiet, testów, metod socjometrycznych.
 15. Stosowanie technik relaksacyjnych i przeciwdziałających stresom.
 16. Podejmowanie wspólnych akcji, np.: charytatywnych, konkursów, wycieczek, wspólnych gier i zabaw, itp.; włączanie się do akcji realizowanych w środowisku lokalnym.
 17. Udział w akcjach i programach ogólnopolskich: „ Sprzątanie Świata”, „Dzień Ziemi”, itp.
 18. Udział w programach profilaktycznych : „ Śnieżnobiały uśmiech”, „ Białą

Ząbek” itp.

19. Organizowanie uroczystości szkolnych.

20. Organizowanie spotkań z przedstawicielami samorządu terytorialnego.

21. Organizowanie spotkań z „ciekawymi ludźmi”.

Nagrody

1. Nagrodę może otrzymać uczeń, klasa lub zespół uczniów.

2. Nagroda może być przyznana za postępy w nauce, pracę na rzecz społeczności szkolnej, wzorową postawę, wybitne osiągnięcia.

3. Wniosek o przyznanie nagrody ustnie lub pisemnie może złożyć wychowawca klasy, samorząd klasowy, Samorząd Uczniowski, Rada Rodziców, Rada Pedagogiczna.

4. Nagroda może być przyznana w następującej formie:

- pochwała wychowawcy wobec uczniów całej klasy,
- pochwała nauczyciela lub dyrektora szkoły wobec wszystkich uczniów szkoły,
- list pochwalny / gratulacyjny wychowawcy lub Dyrektora do rodziców,
- dyplom uznania od Dyrektora,
- nagroda rzeczowa od Dyrektora lub Rady Rodziców.

5. Wychowawca klasy, Dyrektor lub Rada Rodziców, może po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej postanowić o przyznaniu nagrody w innej formie.

6. Z wnioskiem o przyznanie nagrody może wystąpić każdy członek społeczności szkolnej, z tym, że wniosek taki nie ma charakteru wiążącego.

7. Szkoła informuje rodzica o przyznanej uczniowi nagrodzie.

8. W klasach I-III uczeń, który osiągnął bardzo dobre wyniki w nauce i ma wzorowe zachowanie jest nagrodzony po I półroczu odznaką ZŁOTEJ lub

SREBRNEJ SOWY.

9. W klasach IV-VI uczeń, który osiągnął średnią ocen **4,7** i zachowanie bardzo dobre lub wzorowe po I półroczu zostaje nagrodzony odznaką **SREBRNEJ SOWY**.

Uczeń, który osiągnął średnią ocen **5,0** i zachowanie bardzo dobre lub wzorowe po I półroczu zostaje nagrodzony odznaką **ZŁOTEJ SOWY**.

10. Uczeń kl. IV - VI, który w wyniku rocznej klasyfikacji uzyskał ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych średnią ocen co najmniej **4,75** oraz co najmniej bardzo dobrą ocenę z zachowania otrzymuje promocję (kończy szkołę) z wyróżnieniem.

11. Uczeń kl. IV — VI, który uzyskał promocję (kończy szkołę) z wyróżnieniem otrzymuje świadectwo od Dyrektora szkoły w obecności całej społeczności szkolnej.

12. Ucznia odnoszącego sukcesy w konkursach i zawodach pozaszkolnych promuje się poprzez:

- pochwałę wobec innych uczniów podczas okazjonalnych apeli,
- pochwałę wobec rodziców,
- umieszczenie notatki w kronice szkolnej, gazetce szkolnej i gablocie „Oni są wśród nas”, oraz „Rekordy Szkoły”.

Kary

1. Uczeń może być ukarany za:

- nagminne uchylanie się od obowiązków ucznia,
- nieprzestrzeganie regulaminów obowiązujących w szkole,
- działanie na szkodę szkoły i rówieśników, podważanie dobrego imienia szkoły,
- brak troski o własne zdrowie, zażywanie narkotyków, palenie papierosów, picie alkoholu,
- arogancję i brak szacunku dla dorosłych,
- dewastacje i kradzież mienia,

- agresywne zachowania wobec kolegów a także pracowników szkoły.

2. Formy karania ucznia:

- upomnienie,
- nagana,
- postawienie przed komisją wychowawczą w szkole,
- przeniesienie do równoległej klasy w szkole,
- przeniesienie do innej szkoły za zgodą Kuratora Oświaty.

3. Dyrektor szkoły może wystąpić do Kuratora Oświaty z wnioskiem

o przeniesienie ucznia do innej szkoły w przypadku, gdy istnieje domniemanie, że zmiana środowiska wychowawczego może korzystnie wpłynąć na postawę ucznia, oraz gdy:

- uczeń notorycznie łamie przepisy statutu, otrzymał przewidziane statutem kary, a stosowane środki zaradcze nie przynoszą pożądanych efektów,
- dopuszcza się czynów łamiących prawo, np. kradzieże, wymuszania, zastraszanie, i inne.

4. Decyzję o ukaraniu ucznia karą przeniesienia go do równoległej klasy i wystąpienia z wnioskiem do kuratora o przeniesienie do innej szkoły podejmuje dyrektor po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej, Samorządu Uczniowskiego.

5. Ukazanie ucznia jest możliwe tylko wtedy, gdy jego wina została udowodniona.

6. O udzielonej uczniowi karze wychowawca klasy informuje rodziców ucznia lub jego prawnych opiekunów w terminie trzech dni od ukarania.

7. Tryb karania karą - w zależności od stopnia przewinienia kary udzielają:

1) Nauczyciel :

- upomnienie, jeżeli przewinienie dotyczy sytuacji na zajęciach z danego przedmiotu bądź podczas dyżuru na przerwie.

2) Wychowawca :

- upomnienie,

- upomnienie na wniosek nauczycieli i pracowników szkoły,
- nagana,
- nagana na wniosek nauczycieli i pracowników szkoły,
- postawienie przed komisją wychowawczą w szkole.

3) Rada pedagogiczna:

- nagana na wniosek członków Rady Pedagogicznej,
- obniżenie oceny z zachowania na wniosek Rady Pedagogicznej,
- przeniesienie do równoległej klasy (w porozumieniu z rodzicami ucznia).

4) Dyrektor szkoły:

8. *Uczeń ma prawo* do odwołania się od kary w terminie 7 dni od momentu powiadomienia, do Dyrektora szkoły za pośrednictwem rodziców lub prawnych opiekunów, wychowawcy klasy, przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego.

9. *Dyrektor szkoły* w porozumieniu z pedagogiem szkoły i przewodniczącym Samorządu Uczniowskiego, a w szczególnych przypadkach z powołanymi Przedstawicielami Rady Pedagogicznej, rozpatruje odwołanie w ciągu trzech dni i postanawia:

- zawiesić wykonanie kary na czas próbny (nie dłużej niż jeden miesiąc), jeżeli uczeń uzyska poręczenie rodziców, wychowawcy klasy, Samorządu Uczniowskiego,
- odwołać karę, jeżeli wina ucznia budzi wątpliwości,
- oddalić odwołanie, jeżeli w toku jego rozpatrywania nie wystąpiły żadne przesłanki świadczące na korzyść ucznia.

10. *O podjętej decyzji w sprawie odwołania*, o którym mowa w pkt 8, Dyrektor niezwłocznie powiadamia ucznia i jego rodziców, oraz inne strony wnoszące odwołanie. Powiadomienie ma formę pisemną.

11. *Od decyzji podjętej przez Dyrektora szkoły* o której mowa w pkt. 9 odwołanie nie przysługuje.

EWALUACJA PROGRAMU:

Program wychowawczy poddawany jest ewaluacji i weryfikowany wg potrzeb – ma charakter otwarty.

Ewaluacja programu jest dokonywana raz do roku – na zakończenie roku szkolnego.

Formy ewaluacji:

- ✓ obserwacja i ocena zachowań (wychowawcy klas, Dyrektor),
- ✓ ankiety dla uczniów i rodziców,
- ✓ wywiad (Dyrektor, Rada Rodziców).